

Sygn. akt V KO 50/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

w sprawie A. B.

skazanego z art. 296 § 2 i 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 stycznia 2015 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 19 grudnia 2012 r.

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w O.

z dnia 24 lutego 2012 r.

na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. nie stwierdzić podstaw do wznowienia postępowania z urzędu;
2. wniosek oddalić;
3. zasądzić od skazanego na rzecz Skarbu Państwa 20 (dwadzieścia) zł tytułem wydatków postępowania wznowieniowego i obciążyć go uiszczoną opłatą od wniosku.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2012 r., Sąd Okręgowy w O. uznał A. B. za winnego popełnienia czynów określonych w art. 296 § 2 i 3 k.k. i za te czyny wymierzył mu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w ilości 250 stawek dziennych po 20 zł każda.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 19 grudnia 2012 r., po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego zmienił zaskarżony wyrok co do A. B. w ten sposób, że podwyższył orzeczoną wobec tego skazanego karę łączną grzywny do 300 stawek po 20 zł każda; w pozostałej części zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Wniosek o wznowienie postępowania wniósł obrońca skazanego, adw. Ł. P. Opierając swój wniosek na podstawach określonych w art. 542 § 1 i 3 oraz art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. wniósł o wznowienie postępowania i uchylenie obu wyroków oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania. W zakresie, w jakim wniosek oparty był na podstawie określonej w art. 542 § 1 i 3 k.p.k. skarżący wskazywał na to, iż wobec A. B. zachodziła w toku postępowania przesłanka do obligatoryjnej obrony (art. 80 k.p.k. – był pozbawiony wolności), a takowa obrona nie mogła mieć miejsca w układzie, gdy tego oskarżonego oraz oskarżonego J. G., któremu stawiano zarzuty działania wspólnie i w porozumieniu z A. B., reprezentował ten sam obrońca. Autor wniosku przywołał przepis art. 85 § 1 k.p.k. jako normę procesową, która została naruszona, a dalej wywiódł – przywołując tezy z orzecznictwa oraz piśmiennictwa – iż w przypadku sprzeczności interesów procesowych oskarżonych działanie obrońcy oskarżonych w pełnym spektrum realizowanej obrony nie jest możliwe, co oznacza, że sytuację tę należy rozpatrywać w kontekście nieposiadania obrońcy, tj. uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

W odniesieniu do podstawy zawartej w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. skarżący wskazał na nowe fakty, tj. zeznania P. K. w sprawie III K .../08 Sądu Okręgowego w K., a nadto na zeznania świadka J. M. złożone w dniu 11 marca 2014 r. w sprawie II K .../05 Sądu Rejonowego w O. (protokoły przesłuchania tych świadków zostały dołączone do wniosku o wznowienie postępowania).

W pisemnym stanowisku co do wniosku o wznowienie postępowania prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie jest zasadny. Na wstępie trzeba stwierdzić, że w zakresie w jakim podstawą wznowienia postępowania ma być uchybienie określone w art. 439 § 1 k.p.k. strona postępowania może w oparciu o przepis art. 9 § 2 k.p.k. jedynie

inicjować tryb zbadania tej okoliczności przez Sąd Najwyższy, zważywszy, iż wznowienie na tej podstawie następuje tylko z urzędu (por. np. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48, postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 lutego 2010 r., V KO 115/09, R-OSNKW 2010, poz. 389; z dnia 8 sierpnia 2013 r., III KZ 46/13, Lex nr 1350557). Tak więc w tej części treść wniosku została potraktowana jako sygnalizacja takiego uchybienia. Dokonując z urzędu kontroli w tym obszarze stwierdzić należy, że już sama treść wniosku wskazuje na wadliwość postrzegania przez skarżącego kwestii tzw. kolizji obowiązków obrończych. Przepis art. 85 § 1 k.p.k. zezwala przecież na to, aby jeden obrońca bronił kilku oskarżonych, o ile ich interesy nie pozostają w sprzeczności. W treści wniosku nie przywołano tymczasem żadnej okoliczności czy też dowodu, które wskazywałyby na istnienie sprzeczności interesów obu oskarżonych, bronionych przed sądem I instancji przez jednego obrońcę adw. B. P. Nie było więc tak, aby ustalenia co do popełnienia przestępstwa przez A. B. były czynione na podstawie wyjaśnień oskarżonego J. G., czy też na odwrót, bądź też by dowody przeprowadzone i przywoływane na korzyść jednego z oskarżonych godziły w interesy procesowe drugiego, a tylko w takiej sytuacji – co zresztą wynika z tezy przytoczonego przez skarżącego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1971 r., V KRN 375/71, OSNKW 1972/2/36 – taka sprzeczność by wystąpiła, a co z kolei skutkowało by istnieniem sytuacji, w której jeden i ten sam obrońca musiałby wybierać którego oskarżonego interesy procesowe realizuje w trakcie prowadzonej obrony, a tym samym drugi oskarżony byłby w sytuacji tożsamej z tą, w której nie posiada obrońcy w toku całej rozprawy lub jej części (wyrok SN z dnia 15 stycznia 2008 r., V KK 190/07, OSNKW 2008, z. 2, poz. 19). Podkreślić trzeba, że również takiej sprzeczności nie dostrzegł sąd II instancji kontrolując poprawność dokonanej oceny dowodów. W odniesieniu do obu skazanych wskazywał on bowiem na inne, niż wyjaśnienia tych dwóch skazanych, dowody, które dały podstawę do przypisania im popełnienia przestępstw (str. 46 - 54 uzasadnienia wyroku sądu II instancji i przywołane wyjaśnienia [...]). Zważywszy na powyższe, brak jest podstaw do stwierdzenia, aby sprzeczność interesów pomiędzy skazanymi A. B. i J. G. wystąpiła, co skutkuje niestwierdzeniem istnienia podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

W zakresie w jakim wniosek oparty jest na podstawie określonej w art. 540 § 1 pkt 2 a k.p.k. podnieść trzeba, iż zarówno wskazane jako „nowe” - fakty i dowody, jak i argumentacja przedstawiona na poparcie wniosku nie mogą prowadzić do wznowienia postępowania. Co do przywołanego dowodu z zeznań P. K., które to zeznania świadek złożył w sprawie III K .../08 Sądu Okręgowego w K., to depozycje te w płaszczyźnie czynienia ustaleń co do odpowiedzialności karnej A. B. miały znaczenie wręcz marginalne, na co słusznie wskazywał już Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24 kwietnia 2014 r., sygn. akt V KO 90/13 (str. 3-4 uzasadnienia postanowienia). W tym zakresie wniosek jest więc oparty na tej samej okoliczności (tym samym „nowym” dowodzie – zob. k. 5 -10, 22-27 akt SN o sygn. akt V KO 90/13 i k.83-93 akt V KO 50/14), która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w kwestii wznowienia postępowania. Gdyby tylko na tej „nowości” wniosek został oparty, to byłyby wszelkie przesłanki do pozostawienia obecnego wniosku bez rozpoznania (por. np. postanowienia SN: z dnia 9 lutego 1980 r., IV KO 72/79, OSNKW 1980, z. 4, poz. 40; z dnia 10 listopada 2004 r., II KZ 37/04, R-OSNKW 2004, poz. 2077; z dnia 23 marca 2006 r., II KZ 1/06, R-OSNKW 2006, poz. 616; z dnia 21 lutego 2008 r., II KZ 47/07, R-OSNKW 2008, poz. 431). Rzecz jednak w tym, że jako nowy fakt przywołano także zeznania J. M., które ten złożył na rozprawie w dniu 11 marca 2014 r. przed Sądem Rejonowym w O. w sprawie II K .../05. Zeznania te – w zamierzeniu autora wniosku – miały wskazywać na nową okoliczność, tj. że wszystkie oddziały banków miały kredyty trudne i nie wszystkie kredyty były trafne oraz spłacane, a nadto, iż o przyznaniu kredytu decydował w zasadzie komitet kredytowy, a nie dyrektor. Przytoczenie „tezy” tych zeznań jest celowe dla wykazania, iż ta nowa okoliczność nie może w najmniejszym stopniu wskazywać na wadliwość wydanego prawomocnego wyroku. Pomijając już to, że są to ogólnikowe stwierdzenia nie wskazujące na to, aby doszło do „błędu” w ocenie tych dowodów na podstawie których ustalono sprawstwo czynu przez skazanego, to dodać należy, iż kwestia tzw. decyzji komitetu kredytowego była także w obszarze kontroli sądu *ad quem* (str. 47 - 50 i str. 53 - 54) na skutek zarzutów apelacji.

Z tych wszystkich powodów wniosek należało oddalić, a o kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 639 k.p.k.

